

๗

ทัศนกิจวิชาชีพของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

นางสาวทนงค์รี อินทนิลย์

วิทยานิพนธ์
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญากรุณาส่ง返มาให้ที่
ภาควิชามัธยมศึกษา^{กุศล}
บัณฑิตวิทยาลัย จ.พะเยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-347-4

I15782307

010484

ATTITUDES TOWARDS TEACHING PROFESSION OF THE
SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS

Miss Thanongsri Intanupat

This Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1983

หัวขอวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาชญากรรม

หัวกิจกิจวิชาชีพของครุสังคมศึกษาและดัมมัชยมศึกษา

นางสาวทนงค์ศรี อินพันธุ์

มัชยมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ล่าวมย วิทยาลัยกุล

เข็มทิศวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๑
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

คณบดีคณะวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมูลศรี วัฒนาลักษณ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ล่าวมย วิทยาลัยกุล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ยุน พิเชฐ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทศนคติที่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ชื่อนิสิต

นางสาวทันงค์ศรี อินทนุพัฒน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวณย์ วิทยา漏พิจุล

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาที่ศนคติที่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็นทศนคติที่อวิชาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไป ทศนคติที่อวิชาชีพครูค้านคุณสมบัติของครูสังคมศึกษา ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ และบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อสังคม และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทศนคติที่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานทางกัน และครูสังคมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรม ทางกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับทศนคติที่อวิชาชีพของครูสังคมศึกษาจำนวน

- 1 ชุด ประกอบด้วยคำถามแบบตราจักรตามและแบบมาตราส่วนประมาณเมินค่า แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งประกอบด้วยครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 611 คน ที่สูมตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที่

ผลการวิจัย

1. ครูสังคมศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า ครูสังคมศึกษาควรมีความสามารถทั้งวิชาการและวิชาชีพ และต้องมีคุณสมบัติของครูสังคมศึกษา คือมีความเรื่องมันในคนเอง มีความอยากรู้อยากเห็น เกаратเพหุผล และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถใช้คำพูดอื่นความหมายได้ดี เจนถูกต้อง และมีมนุษยลัมพันธ์ที่ดี ส่วนทัศนคติของครูสังคมศึกษาที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ ครูสังคมศึกษาเห็นว่า อาชีพครูได้รับความนิยมยกย่องเป็นอย่างมาก ครูสังคมศึกษาควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และครูสังคมศึกษาควรมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ทัศนคติของครูสังคมศึกษาที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2. การเปรียบเทียบทัศนคติที่ต่อวิชาชีพระหว่างครูสังคมศึกษาในค้านทางฯ ปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูสังคมศึกษาในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค มีทัศนคติที่ต่อวิชาชีพครูโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง มีทัศนคติที่ต่อวิชาชีพครูโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป กับครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีทัศนคติที่ต่อวิชาชีพครูโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ครูสังคมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะ กับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะ โดยส่วนรวมมีทัศนคติที่ต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

Title Attitudes Towards Teaching Profession of the
Secondary School Social Studies Teachers

Name Miss Thanongsri Intanupat

Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Withayawudhikul

Department Secondary Education

Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes :

The purposes of this research were twofold : (1) to study attitudes towards teaching profession of the secondary school social studies teachers at the secondary education level in the government and private schools throughout the country, and (2) to compare attitudes towards teaching profession of social studies teachers according to the variables of sex, region, teaching experiences, and training.

Procedures :

A questionnaire on attitudes towards teaching profession consisting of checklist and rating scale items was constructed by the researcher. This questionnaire was sent to a sample of 611 social studies teachers, stratified randomly selected from both government and private secondary schools throughout the country. Data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

Results :

1. Social studies teachers most highly agreed that they have the academic and professional competency, and the quality of social studies teachers such as self-confidence, curiosity, respects other people's ideas, ability of verbal communication and human relationship. They also highly agreed that teaching profession is greatly respected and that social studies teachers should always seek more knowledge. Moreover social studies teachers should play an important role, have duty and be responsible for society. However, social studies teachers agreed moderately in terms of economic situation and social status of teachers.

2. Comparison of the attitudes towards teaching profession among social studies teachers in various aspects yielded the results as follows:

2.1 Attitudes towards teaching profession of social studies teachers in the central region and those in the provinces were significantly different at the 0.05 level, which rejected the hypothesis.

2.2 Attitudes towards teaching profession of male social studies teachers and female social studies teachers were not significantly different at the 0.05 level, which accepted the hypothesis.

2.3 Attitudes towards teaching profession of social studies teachers with more than 5 years of teaching experience

and those with less than 5 years of teaching experience were not significantly different at the 0.05 level, which rejected the hypothesis.

2.4 Attitudes towards teaching profession of social studies teachers with pre-service training in social studies teaching and those without pre-service training in social studies teaching were not significantly different at the 0.05 level, which rejected the hypothesis.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก
อาจารย์หลายท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้านวิทยาฯ อาจารย์ทัชกุล อาจารย์บุญคุณการ
วิจัย รองศาสตราจารย์พิน พิพิธกุล อาจารย์ที่ปรึกษาทางสังคม รองศาสตราจารย์
ดร.ชุมพร ยงกิติกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี วานสมสิทธิ์ รองศาสตราจารย์สมศรี
พนิมัน ณ อุบลฯ ที่ได้ก完善ให้ความช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องอย่าง
ด้วยความเข้าใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านนามนี้เป็น
อย่างยิ่ง จึงขอรับขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อีก ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิท่าน รวมทั้งอาจารย์บรรจุ
ที่วิจัยหรือ อาจารย์เพดดิย์ พัฒพิชัย ชั้นไครबุตรจากแก้ไขแบบสอบถามทัศนคติ
ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาทุกท่าน^{ที่}
ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือ^{ที่}
ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณที่ เพื่อนและน้อง ๆ ที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วย
เหลือเฟี้ยวในการวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์ประจำ ชำนาญศาสตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนลิงหนา
พิทยาคม อาจารย์สุนันทา อารีย์วงศ์ หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา และอาจารย์หมวด
สังคมศึกษาของโรงเรียนลิงหนาพิทยาคม ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้
ผู้วิจัยขอรับขอบพระคุณไว้ ณ นี่

สุดท้ายนี้ ขอรับขอบพระคุณ "พ่อ" "แม่" ที่ให้กำลังใจสนับสนุนและเสียบ
สละทุกอย่างเพื่อการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

หนังค์ศรี อินธนุพัฒน์

บทคัดย่อภาษาไทย ๔

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๕

กิติกรรมประกาศ ๖

รายการตารางประกอบ ๗

บทที่

๑ บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๑๕

สมมติฐานในการวิจัย ๑๖

ขอบเขตของการวิจัย ๑๘

ข้อทดลองเบื้องต้น ๑๘

ประโยชน์ของการวิจัย ๑๘

คำจำกัดความ ๑๘

๒ วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒๐

๓ วิธีดำเนินการวิจัย ๕๑

๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ๕๙

๕ สูปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ ๑๑๑

สูปผลการวิจัย ๑๑๒

อภิปรายผล ๑๒๓

ขอเสนอแนะ ๑๕๖

บรรณานุกรม	160
ภาคผนวก ก.	172
ภาคผนวก ข.	174
ภาคผนวก ค.	184
ภาคผนวก ง.	190
ประวัติผู้เขียน	204

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. หัตถศึกษาที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษา ด้านความนิยมยกย่องในอาชีพครู เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพครูสังคมศึกษาส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาสายกับครูสังคมศึกษาหญิง ด้านความนิยมยกย่องในอาชีพครู..... 63
2. เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการ 5 ปีขึ้นไป กับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และครูสังคมศึกษาที่ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ กับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ ด้านความนิยมยกย่องในอาชีพครู... 65
3. หัตถศึกษาที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษา ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษา ส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาสายกับครูสังคมหญิง ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม..... 67
4. เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการ 5 ปีขึ้นไปกับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และครูสังคมศึกษาที่ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะกับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม..... 69
5. หัตถศึกษาที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษา ด้านสวัสดิการและนันหนาการ เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษาส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาสายกับครูสังคมศึกษาหญิง ด้านสวัสดิการ และนันหนาการ 71
6. เปรียบเทียบทั้งคติที่วิชาชีพของครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการ 5 ปีขึ้นไปกับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และครูสังคมศึกษาที่ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะกับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ ด้านสวัสดิการและนันหนาการ..... 74

ตารางที่

7. หัวข้อที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม ของครูสังคมศึกษาด้านการศึกษาหาความรู้ กล่างกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง ด้านการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม..... 76
8. เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม อายุราชการ 5 ปีขึ้นไปกับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่างๆ กับครูสังคมศึกษาที่ปีก่อนรับมาโดยเฉพาะกับครูสังคมที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ ด้านการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม.. 81
9. หัวข้อที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูสังคมศึกษา เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม ของครูสังคมศึกษา กล่างกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูสังคมศึกษา..... 84
10. เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม อายุราชการ 5 ปีขึ้นไปกับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่างๆ กับครูสังคมศึกษาที่ปีก่อนรับมาโดยเฉพาะ กับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูสังคมศึกษา..... 88
11. หัวข้อที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม ด้านความสามารถด้านวิชาการและวิชาชีพ เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม ของครูสังคมศึกษาส่วนกล่างกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาชายกับครูสังคมศึกษาหญิง ด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ..... 91
12. เปรียบเทียบทัศนคติที่ก่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม อายุราชการ 5 ปีขึ้นไป กับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่างๆ กับครูสังคมศึกษาที่ปีก่อนรับมาโดยเฉพาะ กับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ ด้านความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ..... 98

ตารางที่

13. หัวข้อที่ศึกษาชีพของครูสังคมศึกษา ด้านบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมของครูสังคมศึกษา . เปรียบเทียบ หัวข้อที่ศึกษาชีพของครูสังคมศึกษาส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ครูสังคมศึกษาสายกับครูสังคมศึกษาหญิง ด้านบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมของครูสังคมศึกษา	104
14. เปรียบเทียบหัวข้อที่ศึกษาชีพของครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการ 5 ปีขึ้นไป กับครูสังคมศึกษาที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และ ครูสังคมศึกษาที่ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ กับครูสังคมศึกษาที่ไม่ได้ ฝึกอบรมมาโดยเฉพาะด้านบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ต่อสังคมของครูสังคมศึกษา	108
15. สถานภาพของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา	174

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย